

Oktober 2007

Samarbejdsaftale om Opsøgende Psykiatriske teams (OP-teams) mellem Københavns Kommunes Socialforvaltning og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltning samt Region Hovedstaden.

Baggrund

De opsøgende psykiatriske teams er forankret i behandlingspsykiatrien.

Et af grundelementerne i OP-metoden er assertivitet, som indebærer, at ansvaret for opretholdelsen af kontakt, og dermed for behandling og støtte rent faktisk finder sted, ligger i teamet og ikke hos patienterne. Målet er, at den enkelte patient opnår en så normal tilværelse som muligt.

Under arbejdet med udmøntningen af OP-modellen i København har det yderligere været hensigten, at placere mest mulig kompetence i teamet. Dette for at sikre en nærhed og en tilgængelighed, så patienten kan udnytte de behandlingsmæssige og sociale tilbud så fleksibelt som muligt.

60108 - SOF Centralt

Bernstorffsgade 17, 4.Sal
1592 København V

Telefon
33173296

E-mail
VA78@sof.kk.dk

www.kk.dk

Kendetegnende for psykiske lidelser er sammenbrud og kaos i den indre verden. Derfor er det af særlig betydning, at behandlingstilrettelæggelsen og organiseringen heraf er klar og tydelig – og at patienten møder så få behandlere som muligt.

I forbindelse med etableringen af OP-teams blev det undersøgt, i hvilket omfang den tidligere Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen (SOF) kunne delegerede kompetence til de opsøgende psykiatriske teams. Resultatet heraf var, at SOF inden for vide rammer kan uddelegere den faktiske forvaltningsvirksomhed til de opsøgende psykiatriske teams, som eksempelvis udarbejdelse af den sociale handleplan. Samtidig stod det klart, at SOF ikke kan uddelegere sin beslutningskompetence (myndighedsudøvelse) inden for det sociale område til OP-teams (jf. indstilling til FAU/BR (FAU 184/2002, BR 267/02).

Kompetencedelegation

Socialforvaltningen bibeholder sin kompetence delegation med udlån af medarbejdere til de opsøgende psykiatriske teams.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen kan ikke delegerede kompetence mellem udvalg. Forvaltningen stiller kontaktpersoner på jobcentrene og i ydelsesservice til rådighed efter nærmere aftale, som blandt andet kan fungere som bindeled til relevante medarbejdere i forvaltningen indenfor de rammer som direktionen udstikker, således at sagsbehandlingen kan fungere så hurtigt og smidigt som muligt.

OP-teamet

Det opsøgende psykiatriske team består af medarbejdere med social og/eller sundhedsfaglig baggrund med erfaring i arbejde med psykisk syge. Da målgruppen udgøres af svært sindssyge borgere med særligt komplicerede forhold skal den faglige baggrund som minimum være på et mellemlangt videregående niveau. Det opsøgende psykiatriske team kan indbefatte psykiatriske speciallæger, psykiatriske sygeplejersker, kliniske psykologer, socialrådgivere, ergoterapeuter, fysioterapeuter og socialpædagoger. Desuden skal der være ansat en sekretær.

Teamets leder refererer til afdelingsledelsen på den lokale psykiatriske afdeling i Psykiatrivirksomheden. Ved ansættelse af teamleder indgår såvel ledelsen på det distriktspsykiatriske center/afdelingsledelsen som voksenteamchefen i Socialcentret i

ansættelsesudvalget. Ved ansættelse af den udlånte medarbejder fra SOF deltager såvel teamleder som voksenteamchefen.

Visitationen er et vigtigt nøglepunkt i samarbejdet mellem social- og sundhedssektor (opsøgende psykiatriske teams). Den forberedes efter tværfaglige principper og varetages af den psykiatriske speciallæge ved regelmæssige formaliserede møder med voksenteamchefen i socialcentret og overlægen ved det distriktskykiatriske center. Kompetencen ved visitationsmøderne deles ligeligt mellem parterne. En særlig rolle for teamets læge er at være gate-keeper i forhold til den lokale sengeafdeling, som indebærer en ind- og udskrivningsret - og pligt, samt ansvaret for den løbende evaluering af behandlingen under indlæggelse.

Vurdering af spændvidde af udlånt medarbejders kompetence

De sociale myndigheder skal sikre, at borgeren får den ydelse, som den pågældende er berettiget til. Såvel af hensyn til borgernes retssikkerhed, som for at sikre at der ikke tildeles ydelser, som borgeren ikke er berettiget til, er kravene til medarbejdernes faglige viden om betingelserne for den konkrete ydelse høje. I realiteten forholder det sig derfor sådan, at de fleste socialrådgivere/socialformidlere eller personer med tilsvarende uddannelse ikke forvalter *alle* lovstofområder, men den enkelte medarbejder har specialiseret sig inden for et eller flere områder. Derfor er det et stort ansvar for den enkelte sagsbehandler at sidde alene, langt fra den resterende sagsbehandlergruppe. Sagsbehandleren sikres sparring og faglig udvikling via Socialcentrets voksenteam.

Den udlånte medarbejder refererer fagligt til voksenteamchefen og er undergivet voksenteamchefens almindelige instruktions- og kontrolbeføjelser. Lederen af det opsøgende psykiatriske team har den daglige ledelse i forhold til den udlånte medarbejder for så vidt angår arbejdstids-, arbejdstilrettelæggelse m.v.

På baggrund af ovenstående vurdering tilrettelægges samarbejdet mellem voksenteam og OP-team med følgende udgangspunkt:

Aftalegrundlag for arbejdsfordelingen mellem voksenteam og OP-teams

Faktisk forvaltningsvirksomhed

Det arbejde, der udføres for at gennemføre/udfylde afgørelserne, betegnes faktisk forvaltningsvirksomhed. Når der er truffet en afgørelse om tildeling af hjælp, skal afgørelsen føres ud i livet. SOF uddelegerer den faktiske forvaltningsvirksomhed, herunder udarbejdelse af den sociale handleplan, til medarbejderne i det opsøgende psykiatriske team. Arbejdet foregår under SOF's ansvar.

Som anført under *baggrund* placeres ansvaret for mest mulig psykiatrisk behandling og for flest mulige af de sociale ydelser i OP-teamet. Af H:S OP-rapporten (kap. 4.2) under "eksterne tilbud" står der, at "udgangspunktet er, at patienten har ret til at deltage i normalsamfundets tilbud og er en medborger, der kan have brug for støtte for at kunne håndhæve sine rettigheder. Der skal etableres en kontakt på patientens præmisser til at skabe struktur i hverdagen ved at støtte denne til at udføre praktiske opgaver, så som fjernelse af affald, oprydning eller lignende. Helt konkret skal kontaktpersonen være initiativtagende og fleksibel og være i stand til at bruge en karklud. Via en dialog og opbygningen af et tillidsforhold gøres patienten i stand til at håndtere et hverdagsliv på egne præmisser – så tæt på det normale som muligt.

Det er også vigtigt at patienten kan visiteres til/bruge de tilbud, som social- og sundhedsvæsenet tilbyder – såvel hjemmeplejen som egen læge. For distriktspsykiatriens vedkommende tænkes på de tilbud, som teamet ikke har, såsom centrene's dagtilbud."

Da OP-team kontaktpersonen har ovennævnte opgaver, kan der opstå sammenfald med SOF's medarbejders opgaver. Derfor ydes der ikke hjemmevejledning eller opsøgende arbejde ved skp'ere fra voksenteamet til brugerne i OP-teams. For brugere, der inden tilknytning til opsøgende psykiatriteam modtager sådanne ydelser, kan der ved behov aftales en overgangsordning. For brugere med behov for fastholdelse af kontakt til én skp-person kan dette aftales videreført indenfor en nærmere defineret periode.

Ydelse af hjemmehjælp indgår som en del af relationsarbejdet med patienten og indgår i OP-teams' opgaver. Som nævnt ovenfor anføres hjælp til selvhjælp vedr. pasning af eget hjem samt daglig husførelse som en del af det psykiatriske teams opgaver. Imidlertid kan enkelte patienter have behov for og har ret til supplerende hjælp i form af hjemmehjælp såvel på visitationstidspunktet som efter tilknytning til OP-teamet. Disse patienter kan visiteres til/modtage disse ydelser, med mindre bevillingsgrundlaget, vurderet af SOF visitator, bortfalder.

Ansøgning om hjemmehjælpsydelser går til den centrale

hjemmeplejevisitation.

Sygeplejeopgaver varetages af OP-teams, herunder medicinudlevering i weekenden. Med henblik på at få behandlingen til at finde sted på det mindst indgribende niveau, kan der i enkelte tilfælde være behov for supplerende hjemmesygeplejeydelser. Ansøgning herom går til den centrale hjemmeplejevisitation.

Ved overdragelse af ansvarsplaceringen mellem voksenteam og OP-team kan det aftales lokalt, at voksenteamet i en overgangsperiode deltager i et konkretiseret samarbejde omkring den enkelte bruger. Overgangsperioden kan strække sig over ca. 2 måneder fra visitationen til OP-team.

Myndighedsudøvelse, kompetencedelegation

Som udgangspunkt justeres den udlånte medarbejders kompetence på baggrund af dennes kvalifikationer og samtidig forventes det, at samarbejdsformen løbende udvikles i takt med etableringen af behandlingskulturen i OP-team.

Den udlånte sagsbehandler kan rådgive og informere borgeren om lovgivningen og mulighederne på området. Sagsbehandleren kan også udlevere ansøgningskema og sikre, at den fornødne dokumentation vedr. udgifter etc. tilvejebringes.

Voksenteamchefen træffer, afhængig af den udlånte medarbejders konkrete kvalifikationer, beslutning om, hvilke ydelser medarbejderen har kompetence til at træffe beslutning om. Voksenteamchefen udfylder på den baggrund et kompetenceskema for den udlånte medarbejder, se bilag 1. Samarbejdsformen vil løbende udvikle sig, og medarbejderens kompetence kan udvides, afhængig af dennes kvalifikationer. I så fald justerer voksenteamchefen kompetenceskemaet (bilag 1).

Afhængig af kompetencen er den udlånte medarbejder ansvarlig for at gennemføre en række arbejdsopgaver som ”lokalcentrets forlængede arm” ud til brugerne. Via dette tætte samarbejde med patienterne i eget hjem og behandleren skabes en tæt relation og et godt kendskab til den enkelte bruger. Medarbejderen er underlagt SOF’s kontrol- og instruktionsbeføjelser via voksenteamchef.

Arbejdsopgaver

Af overordnede arbejdsopgaver som kan varetages af

sagsbehandleren i opsøgende psykiatriske teams kan nævnes:

- Råd og vejledning i forhold til ydelser og tilbud i socialforvaltningen
- Være borgerens kontaktperson
- Ansvarlig for tilbud om og udfærdigelse af social handleplan
- Tovholder i forhold til borgerens eventuelle kontakt med andre forvaltninger, herunder beskæftigelses- og integrationsforvaltningen
- Behandle ansøgning fra borgeren og udfærdige eventuelle indstillinger.

Faglig tilknytning til voksenteamet, mødevirksomhed

Det er af stor betydning for samarbejdet mellem sagsbehandleren i OP-teams og sagsbehandlergruppen i voksenteamet, at der løbende finder en sparring sted, og at sagsbehandleren i det opsøgende psykiatriske team er en del af den faglige udvikling i voksenteamet som helhed, da der løbende sker ændringer i den sociale lovgivning.

Sagsbehandleren i OP-team kommer på sagsbehandlergruppens e-mail-liste, og deltager i relevant mødevirksomhed. Dette indebærer eksempelvis:

- Deltagelse i fagligt forum med sagsbehandlergruppen i voksenteam.
- Deltagelse i møde med teamchef i sagsbehandlergruppen.
- Indkaldes til behandlermøder i voksenteamet på lige fod med de øvrige udgående i teamet.
- Deltagelse i stormøder i voksenteamet.

Sagsbehandleren i OP-team skal løbende være informeret om, hvem der er sagsbehandler i voksenteamet for de brugere, der er tilknyttet det psykiatriske team, så der ikke opstår tvivl om, hvem der eventuelt skal kontaktes.

Edb-området, systemadgang

Sagsbehandleren i OP-team skal have adgang til systemerne KSR, Boligstøtte, Pensions- og BIS-systemet (forespørgsels- eller opdateringsadgang, afhængig af sagsbehandlerens kvalifikationer.)

Ved manglende kompetence til opdatering faxer sagsbehandleren i opsøgende psykiatriteam bilag vedrørende opdatering til sagsbehandlerne i voksenteamet: f.eks. oplysningsark med ændring

af bankkonto samt blanket til borgeren herom.

Opbevarelse af journalmateriale

Den sociale sag forbliver i voksenteamet, og der oprettes ”skinjournal” i OP-teams. Eneste undtagelse er klagesager.

Da der opereres med ”dobbeltager”, skal originalmaterialet opbevares i ”skinjournalen” i patientens journal i OP-team, samtidig med at *alt* originalmateriale straks samme dag faxes til voksenteamet med henblik på edb-opdatering m.m. Af hensyn til betydningen af underskrift og retssikkerhedsproblematik journaliseres telefaksen i den sociale sag.

Udvikling af samarbejdsformen

Den fremtidige organisering med oprettelse af OP-teams forventes at udvide det lokale sektorsamarbejde. Det lokale samarbejde er allerede i dag forankret i de tværsektorielle følgegrupper der mødes fortløbende. Tættere kontakter og hurtige formidlinger af information om brugerens aktuelle situation, vil gøre arbejdet mere smidigt. Ligesom der vil komme en mere gensidig forståelse af samarbejdet med patienterne.

Det er fortsat hensigten, at der uddelegeres så meget som muligt af opgavevaretagelsen på det sociale område til OP-teams. Den beskrevne samarbejdsform er udgangspunktet for en udvikling af samarbejdsformen, og vil bl.a. afhænge af de udlånte medarbejders konkrete kvalifikationer.

Evaluering

Evaluering af denne samarbejdsaftale skal tilrettelægges i fællesskab og indgå i forbindelse med evalueringen af OP-teams. Der afventes en Ph.d. - afhandling sommeren 2008.

Dato _____

Socialforvaltningen

Sven Bjerre
Direktør for
Socialforvaltningen

.....
.....

Dato _____

For For beskæftigelses- og
Integrationsforvaltningen

Morten Binder
Adm. Direktør for
Beskæftigelses- og
Integrationsforvaltningen

.....
.....

Dato _____

For Region Hovedstaden

Marianne Wiese,
Direktør for
Psykiatrivirksomheden

.....
.....

Bilag 1

Oversigt over Socialcentrenes ydelser og medarbejders kompetencedelegation i forhold til opsøgende psykiatriske teams:

(navn)

.....

Ydelser	Socialcentres kompetenceområde	Bemyndiget til myndighedsudøvelse (sæt kryds)	Administrativ- og rådgiverfunktion overfor borger samt kontaktfunktion overfor center
Boligsikring	X		X
Boligydelse	X		X
Boligindsudslån	X		X
Børnefamilieydelse, børnebidrag og børnetilskud	X		X
Enkeltydelser	X		X
Merudgifter til forsørgelse af barn med nedsat funktionsevne	X		X
Tabt arbejdsfortjeneste ifm pasning barn nedsat funktionsevne i eget hjem.	X		X
Merudgifter til voksne med nedsat funktionsevne	X		X
Førtidspension (tilkendelse og udbetaling – kun udbetaling kan delegeres)	X		X
Personlige tillæg	X		X
Hjælpebidrag			X
Hjemmehjælp	X		X
Hjemmesygepleje	X		X
Hjemmevejleder ordning	X		X
Ledsagerordning			
Støtte- og kontaktpersonordning	X		X
Misbrugere, råd og vejledning			X
Misbrugsbehandling			X
Beskyttet beskæftigelse	X		X

Boligsocialt arbejde, boligrådgivere	X		X
Boligsocial anvisning	X		X
Boligløse, husvilde og hjemløse	X		X
Botilbud, (indstilling til)	X		X
Foranstaltninger for børn & unge	X		
Kvindekrisecentre (henvisning til)	X		
Samværs- og aktivitetstilbud	X		X
Sociale handleplaner	X		X
Socialpædagogiske omsorgsophold for alkoholmisbrugere (indstilling til)	X		X

Dato: _____

Underskrift: _____
(nærmeste teamleder i SOF)